

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 16SaZ/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0725101843
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Stankociová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:0725101843.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Stankociovou, v právnej veci žalobcu: A. B., narodený XX. XXXXXXX XXXX, štátny príslušník C., C. občiansky preukaz č. XXXXXXXXXX platný do XX. XXXX XXXX, adresa posledného pobytu v krajine pôvodu: mesto D. E., C. F. XX, A. G., H. I., C., toho času B. J. G., zastúpený Slovenská humanitná rada o. z. , so sídlom Budyšínska 1, Bratislava, IČO: 17 316 014, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného K.: D./XXXX-X z 31. októbra 2025, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu zamietá.
- II. Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Zhrnutie napadnutého rozhodnutia

1. Rozhodnutím K.: D./XXXX-X z 31. októbra 2025 žalovaný neudelil žalobcovi azyl podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“), neposkytol mu doplnkovú ochranu podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle, a neudelil mu azyl a neposkytol doplnkovú ochranu ani na účel zliúčenia rodiny podľa § 13 ods. 1 písm. b), § 13c ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle.

2. Žalovaný úvodom napadnutého rozhodnutia skutkovo konštatoval, že žalobca dňa 12. júla 2025 po nelegálnom príchode na územie Slovenskej republiky požiadal o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany z dôvodu obavy o svoj život, pretože na C. prebieha vojnový konflikt. Počas vstupného pohovoru dňa 22. júla 2025 žalobca uviedol, že nebol členom žiadnej politickej strany ani nevykonával žiadne politické aktivity. Počas pobytu na C. bol celkovo štyrikrát vo väzení za rôzne trestné činy, naposledy v rokoch 2018 až 2021 za krádež materiálu zo stavby. V roku 1989 ukončil strednú odbornú školu a následne nastúpil na dvojročnú povinnú vojenskú službu. Po jej ukončení od roku 1992 do roku 1994 pracoval v pekárni v meste G. B. A. H. I.. Okrem toho príležitostne pracoval na stavbách, predovšetkým na západe C.. V septembri 2021, po tom, čo bol zadržaný, keď nelegálne previedol migrantov cez spoločnú C. hranicu, bol umiestnený v cele policajného zaistenia v Humennom. Neskôr bol umiestnený v Ústave na výkon väzby a ústave na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach, kde zotrval päť mesiacov, po ktorých bol odsúdený na trest odňatia slobody za trestný čin prevádzačstva v trvaní štyroch rokov a osem mesiacov. Dňa 4. júna 2025 požiadal o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na čo bol 11. júla 2025 podmienenčne prepustený s odkladom na štyri roky. Žalobca uviedol, že za prevádzačstvo bol na Slovensku vo väzení aj v roku 1999.

3. Žalobca o azyl na území Slovenskej republiky požiadal z dôvodu obavy o svoj život, a to jednak z dôvodu prebiehajúceho ozbrojeného konfliktu na území C., ako aj preto, že v prípade jeho návratu bude povolaný na výkon vojenskej služby. V prípade odmietnutia vojenskej služby sa obáva uväznenia. Počas výkonu trestu odňatia slobody v Košiciach utrpel infarkt a jeho zdravotný stav nie je veľmi dobrý. Iné dôvody svojej žiadosti žalobca neuviedol.

4. Žalovaný vychádzajúc z azylového príbehu žalobcu primárne skúmal, či v prípade žalobcu existujú azylovo relevantné dôvody podľa § 8 zákona o azyle, a teda či existujú opodstatnené obavy z prenasledovania žalobcu z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania alebo uplatňovania politických názorov, práv a slobôd alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine. Žalobca požiadal o medzinárodnú ochranu z dôvodu obavy o svoj život v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na C.. Keďže žalobca odišiel z krajiny pôvodu na územie Slovenskej republiky ešte pred vypuknutím konfliktu na C. a odmieta sa tam vrátiť kvôli zmene bezpečnostnej situácie, ku ktorej došlo až počas jeho pobytu na území Slovenskej republiky, na žalobcu nazeral ako na žiadateľa, respektíve utečenca „sur place“.

5. Žalovaný vo vzťahu k obavám prezentovaným žalobcom vrátiť sa na územie C. z dôvodu prebiehajúceho vojnového konfliktu uviedol, že ozbrojený konflikt na C. a situácia s ním spojená je dôvodom obáv ľudí, ktorí sa tam nachádzajú alebo ktorí odtiaľ utiekli a odmietajú sa tam vrátiť. V danom prípade sa však jedná o subjektívnu stránku strachu, ktorá je charakteristická pre všetkých ľudí, ktorých sa uvedený konflikt týka. Na to, aby mohli byť obavy žalobcu považované za azylovo relevantné, musí byť objektívne preukázaná ich priama súvislosť s rasou, národnosťou, náboženským alebo politickým presvedčením. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2014 sp. zn. 1Sža/26/2014 je azyl výnimočným inštitútom poskytujúcim ochranu tomu, kto z dôvodov v zákone stanovených pociťuje oprávnenú obavu z prenasledovania v krajine, ktorej je občanom, nie je a nikdy nebol univerzálnym nástrojom pre poskytnutie ochrany pred akýmkoľvek bezprávnym postihujúcim jednotlivca alebo celú skupinu obyvateľov.

6. Žalovaný poukázal na príručku Úradu Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR) ktorá popisuje kritériá a postupy pri udeľovaní statusu utečenca podľa Konvencie z roku 1951 a podľa Protokolu z roku 1967 o postavení utečencov, podľa ktorých sa osoby, ktoré sú donútené opustiť rodnú krajinu následkom medzinárodných alebo vnútroštátnych ozbrojených konfliktov nepovažujú za utečencov, pokiaľ tento konflikt neprechádza priamo do perzekúcie v zmysle uvedeného dohovoru čo v prípade žalobcu nemohlo byť preukázané, keďže ten prišiel na Slovensko v septembri 2021, keď nelegálne prevádzal cudzincov cez spoločnú hranicu. Nepriaznivá bezpečnostná situácia v krajine pôvodu sa považuje za dočasný stav a reálna hrozba svojvoľného násillia počas takejto situácie je v zákone o azyle zaradená pod pojem vážne bezprávie, pred ktorým ochranu poskytuje inštitút doplnkovej ochrany.

7. Žalovaný ďalej k dôvodu žiadosti o medzinárodnú ochranu, že by musel žalobca v dôsledku mobilizácie kvôli prebiehajúcejmu ozbrojenému konfliktu na C. nastúpiť na vojenskú službu, uviedol, že povolanie do armády nemožno bezprostredne chápať ako prenasledovanie v zmysle § 2 písm. d) zákona o azyle. V tejto súvislosti poukázal na príručku UNHCR podľa ktorej osoba nie je utečencom, ak jediným dôvodom pre zbehnutie alebo vyhnutie sa vojenskej službe je nechúť k vojenskému výcviku alebo strach z boja a pokiaľ odmietnutie výkonu vojenskej služby nie je neúmerne a kruto potrestaná za vojenský prečin z rasových, náboženských, národnostných alebo politických dôvodov. To je aj prípad žalobcu, ktorý vyjadril prostý strach zo zapojenia sa do bojových operácií ktorý možno považovať za úplne prirodzený. Žalobca neprezentoval žiaden odpor k akejkoľvek brannej povinnosti a v priebehu konania nevzniesol žiadnu výhradu v svedomí, ktorá by mu bránila absolvovať povinnú vojenskú službu z dôvodu akéhokoľvek vnútorného presvedčenia spojeného s rasou, národnosťou, náboženským alebo politickým presvedčením. Potvrzuje to aj jeho vlastná výpoveď počas ktorej uviedol, že povinnú vojenskú službu odmieta vykonávať výlučne preto, lebo nechce bojovať, čo je z hľadiska možnosti udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle irelevantné. Na tomto mieste poukázal žalovaný na rozhodovaciu prax Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 24. augusta 2022 sp. zn. 2Sak/9/2022 zdôraznil, že branná povinnosť je sama o sebe úplne legitímnou požiadavkou každého štátu kladenou na jeho občanov, a podľa Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov nie je trestnosť za vyhýbanie sa nástupu na vojenskú službu alebo dezerciu z armády relevantným dôvodom pre udelenie medzinárodnej

ochrany. Podobné zábery konštatoval aj Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v rozsudku z 28. júna 2022 sp. zn. 1Sak/10/2022, v ktorom uviedol, že odmietnutie nástupu na výkon základnej vojenskej služby nie je azylovo relevantný pokiaľ nie je spojený s reálne prejavým politickým presvedčením alebo náboženstvom. V rozsudku z 30. apríla 2024 sp. zn. 2Sak/3/2024 Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konštatoval, že inštitút azylu neslúži na vyhnutie sa brannej povinnosti, ktorá je nesporne jednou z najťažších povinností občana vo vzťahu k vlastnému štátu avšak aj postihnutie za nesplnenie brannej povinnosti bez ďalšieho nie je dôvodom na udelenie azylu.

8. Vo vzťahu k možnému trestu za vyhýbanie sa vojenskej službe v prípade návratu žalobcu do krajiny pôvodu žalovaný zistil, že podľa zákona o mobilizácii, ktorý vstúpil na C. do platnosti dňa 18. mája 2024, sa mobilizačný vek znížil z 27 na 25 rokov. Bezprostredne po vpáde G. vojsk na C. narukovalo množstvo C. do armády dobrovoľne, no po viac ako troch rokoch vojny sa mnoho mužov snaží bojom vyhnúť. Článok Euronews z 31. januára 2025 informuje, že počiatočná vlna dobrovoľníkov upadla a armáda iba ťažko dopĺňa svoje rady. Z dôvodu nedostatku vojakov a narastajúcich prípadov dezercie musí štát povolávať aj C., ktorí odišli z krajiny. Podľa nového zákona o mobilizácii sú všetky osoby podliehajúce brannej povinnosti, teda muži vo veku od 18 do 60 rokov, povinné do 60 dní aktualizovať svoje údaje na vojenských správach. C. žijúci v zahraničí sa musia na vojenskú službu registrovať taktiež, avšak na aktualizáciu osobných údajov sa nemusia vrátiť na C. a môžu tak urobiť zaslaním informácií územnému výberovému stredisku elektronicky, prípadne telefonicky alebo prostredníctvom aplikácie „G.+“. Zvýšili sa aj pokuty pre osoby nedodržiavajúce pravidlá mobilizácie do ozbrojených síl. V prípade vyhýbania sa mobilizácii, nedostavenia sa do vojenského strediska kvôli registrácii a zaradeniu alebo neskorej aktualizácii údajov hrozí pokuta od 17.000 do 25.000 C. hrivien čo je približne 400 až 600 €. Za nezaplatenie pokuty môžu úrady odpísať finančné prostriedky z účtov jednotlivcov, zhabať majetok, prípadne uplatniť aj trestnoprávnu zodpovednosť. Na C. dostanú muži pri poskytovaní informácií odvodovej kancelárii dokumentáciu, ktorú následne musia preukázať pri vykonávaní akejkoľvek oficiálnej činnosti na C., ako napríklad pri registrácii manželstva v a alebo získaní vodičského preukazu. Osoby žijúce v zahraničí budú potrebovať rovnakú dokumentáciu na získanie konzulárnych služieb, čím sú v podstate tlačene k tejto registrácii na mobilizáciu. Obnovenie C. pasu bez aktualizácie vojenskej registrácie nie je možné. Za vyhýbanie sa brannej povinnosti hrozí na C. trest odňatia slobody na tri až päť rokov a za skutok dezercie za krízovej situácie aj po sprísnení trestných sadzieb hrozí trest od piatich do dvanástich rokov odňatia slobody, čo možno považovať za štandardné a primerané tresty bežné v celosvetovom meradle. Takéto tresty samé o sebe svojou mierou nepredstavujú perzekúciu. Slovenská právna úprava je prísnejšia, keďže za nesplnenie odvodovej povinnosti možno uložiť trest odňatia slobody na dva až päť rokov a za dezerciu počas krízovej situácie trest odňatia slobody od päť do pätnásť rokov.

9. Žalovaný sa napokon zaoberal zdravotným stavom žalobcu, ktorý ho popísal ako nie veľmi dobrý, pretože počas výkonu trestu odňatia slobody utrpel infarkt. Žalovaný si do konania zadovážil prepúšťaciu správu z Kliniky kardiológie a angiológie lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a kardiocentra AGEL a.s., z obsahu, ktorej vyplýva, že žalobca bol 14. marca 2025 prijatý na kliniku pre akútny infarkt myokardu. Po poskytnutí potrebnej zdravotnej starostlivosti bol hospitalizovaný, pričom priebeh hospitalizácie bol bez komplikácií a dňa 17. marca 2025 bol prepustený s odporúčaním diéty s nízkym obsahom kuchynskej soli a živočíšnych tukov a eliminácie fajčenia, nakoľko trpí nikotinizmom. Žalobca bol následne doliečený v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v Trenčíne. Z lekárskej správy vystavenej dňa 11. júla 2025 Nemocnicou pre obvinených a odsúdených v Trenčíne z dôvodu podmieneného prepustenia žalobcu z výkonu trestu, obsahujúcej kompletnú anamnézu žalobcu počas jeho výkonu trestu odňatia slobody vyplýva, že až do jeho podmieneného prepustenia na slobodu nemal žiadne zdravotné problémy. Zdravotný stav žalobcu preto nemožno na účely posúdenia jeho žiadosti o udelenie azylu považovať za relevantný.

10. Na základe uvedených skutočností žalovaný skonštatoval, že v prípade žalobcu neboli splnené zákonné podmienky na udelenie azylu na území Slovenskej republiky v zmysle § 8 zákona o azyle. Žalovaný následne pristúpil k preskúmaniu podmienok na poskytnutie doplnkovej ochrany, ktorá sa poskytuje vtedy, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol žalobca v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia podľa § 2 písm. f) zákona o azyle.

11. Vo vzťahu k prvej forme vážneho bezprávia žalovaný uviedol, že v prípade návratu žalobcu na C. možno vylúčiť uloženie trestu smrti alebo jeho výkon. Trest smrti bol na C. zrušený v roku 2000.

12. Čo sa týka ďalšej formy vážneho bezprávia v podobe mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu žalovaný konštatoval, že táto žalobcovi nehrozí. Žalobcovi uväznenie ani neľudské zaobchádzanie od štátnych či neštátnych aktérov nehrozí, pretože nemal nikdy žiadne také problémy, ktoré by na to dávali dôvod. Zákony C. zakazujú praktiky v podobe mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania pričom C. podpísala Dohovor proti mučeniu a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu. Ústava C. zabezpečuje slobodu vnútorného pohybu, zahraničného cestovania, emigrácie a repatriácie. Neexistuje preto žiaden reálny dôvod obávať sa, že by bol žalobca vystavený hrozbe vážneho bezprávia. Žalobca pritom takejto forme vážneho bezprávia nečelil ani v minulosti. Zmienené konštatovania sa týkajú aj eventuálneho trestu za vyhýbanie sa povinnej vojenskej službe respektíve jej výkonu, keďže ako už žalovaný spomenul skôr, príslušné tresty odňatia slobody nemožno považovať za neprimerané alebo diskriminačné a nemožno ich ani považovať za formu mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu.

13. Čo sa týka tretej formy vážneho bezprávia v podobe vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu žalovaný konštatoval, že na území C. objektívne prebieha vojenský konflikt. Za týmto účelom si preto do konania zabezpečil aktuálne informácie z ktorých vyplýva, že v období od 1. júna 2025 do 29. augusta 2025 boli v H. oblasti, kde má žalobca trvalé bydlisko, zaznamenané 2 incidenty, z toho obidva boli raketové útoky v D. rajóne (informácia získaná z projektu údajov o miestach a udalostiach ozbrojených konfliktov - L.). K ďalším incidentom patrí zadržanie šiestich G. agentov, ktorí na príkaz G. vykonali podpaľačské útoky v rôznych regiónoch C. a jeden útok na pohraničnú stráž meste A. E. v máji 2025, ktorá kontrolovala podozrivých z pašovania osôb vyhýbajúci sa odvodu. Za toto obdobie nebolo zaznamenané ani jedno úmrtie súvisiace s bezpečnostnými incidentmi. Hoci je H. región vzdialený od frontovej línie, vojna sa ho dotýka z dôvodu hospodárskeho úplatku, emigrácie a exodu etnickej maďarskej menšiny. Do regiónu na druhej strane prišlo tisíce vnútorne vysídlených osôb z juhu a východu krajiny. Informačná správa Ministerstva vnútra Spojeného kráľovstva z januára 2025 uvádza, že oblasti na západe C. sú vo všeobecnosti bezpečné. Aj z ďalšieho zdroja C. XX D. vyplýva, že H. oblasť je všeobecne bezpečná a hoci aj tu boli zaznamenané bezpečnostné incidenty, patrí k regiónom postihnutým bezpečnostnými incidentmi najmenej a to aj vďaka svojej polohe za Karpatami, ktoré vytvárajú prirodzenú bariéru proti G. útokom. H. oblasť je humanitárnym a logistickým centrom ako aj cieľovou destináciou vnútorne presídlených C., ktorí ju považujú za bezpečné miesto nepriamo zasiahnuté vojenským konfliktom v miere, kedy nedochádza k neselektívnemu násilliu.

14. Žalovaný pri rozhodovaní o žiadosti žalobcu o doplnkovú ochranu vychádzal z rozsudku Európskeho súdneho dvora C-465/07 zaoberajúceho sa vymedzením existencie vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo osoby žiadateľa doplnkovú ochranu.

15. Na základe uvedených zistení žalovaný dospel k názoru, že v prípade návratu žalobcu do krajiny jeho pôvodu, respektíve do regiónu jeho posledného pobytu možno vylúčiť, že by bol ohrozený jeho život alebo nedotknuteľnosť jeho osoby z dôvodu bezpečnostnej situácie na C., respektíve, že by mu hrozilo vážne bezprávie v podobe vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného ozbrojeného konfliktu.

16. Žalovaný záverom poukázal na odporúčanie UNHCR, ktoré v marci 2022 zverejnilo stanovisko k návratu na C. a v ktorom vyzval štáty, aby pozastavili nútené návraty štátnych príslušníkov a osôb s obvyklým pobytom na C. vrátane tých, ktorým bola žiadosť o azyl zamietnutá. S ohľadom na stále prebiehajúci medzinárodný ozbrojený konflikt Slovenská republika aj naďalej poskytuje štátnym príslušníkom C. možnosť požiadať o dočasné útočisko.

17. Žalovaný napokon nevzhladol naplnenie podmienok podľa § 13 ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle na udelenie azylu na účel zlúčenia rodiny, ani naplnenie podmienok podľa § 13c ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle na poskytnutie doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny.

II. Správna žaloba

18. Voči výroku II. napadnutého rozhodnutia, ktorým žalovaný žalobcovi neposkytol doplnkovú ochranu, podal žalobca správnu žalobu z dôvodu podľa § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) a žiadal ho v tomto rozsahu zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Nesprávne právne posúdenie veci vidí žalobca posúdení hrozby vážneho bezprávia v jeho druhej a tretej podobe podľa § 2 písm. f) bod 2. a 3. zákona o azyle.

19. Žalobca uviedol, že súhlasí so záverom žalovaného, že je potrebné posúdiť jeho žiadosť o udelenie medzinárodnej ochrany ako žiadosti žiadateľa „sur place“. Nemožno však súhlasiť, že by žalobcovi v krajine pôvodu nehrozilo vážne bezprávie v jeho druhej podobe, pretože v prípade žalobcu nie je vylúčené, že bude mobilizovaný. Napokon, ani žalovaný túto možnosť v napadnutom rozhodnutí nevylučuje, práve naopak, uvádza, že po viac ako troch rokoch vojny armáda len ťažko dopĺňa svoje rady. Žalobca považuje za nespochybniteľné, že v prípade jeho návratu na C. bude povolaný bojovať proti G. M. dôsledku čoho mu hrozí vážne bezprávie druhej formy. Žalovaný síce dospel k záveru, že povolanie žalobcu do armády nemožno bezprostredne chápať ako prenasledovanie podľa § 2 písm. d) zákona o azyle, avšak vôbec sa nevysporiadal s verziou možného vážneho bezprávia, ktoré by žalobcovi hrozilo v prípade, ak by bol ako C. vojak zajatý G. armádou.

20. Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ak existujú vážne a preukázateľné dôvody vedúce k presvedčeniu, že bude osoba v krajine pôvodu vystavená nebezpečenstvu mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, zakladá to zodpovednosť štátu podľa článku 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach takúto osobu nevyhostiť do krajiny pôvodu. V kontexte uvedeného je dôveryhodne preukázané, že C. vojakom hrozí mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, najmä ak sa dostanú do rúk G. ozbrojených síl alebo s nimi spriaznených skupín. G. štátne orgány pritom systematicky na výsluchy používajú psychologický nátlak, tresty a zastráňovanie prípadne mimosúdne popravy. Jedná sa o jasné porušovanie medzinárodného humanitárneho práva (Ženevskej dohovory, medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Európsky dohovor o ľudských právach). OSN pravidelne dokumentuje mučenie a zlé zaobchádzanie s C. zajatcami zo strany G.. Medzi decembrom 2023 a februárom 2024 zaznamenala minimálne 32 prípadov mimosúdnych poprav a potvrdila 3 konkrétne exekúcie. Podľa najnovších dát vyše 95 % prepustených C. vojnových zajatcov potvrdilo, že boli mučení.

21. Pokiaľ ide o tretiu formu vážneho bezprávia, spočívajúcu vo vážnom a individuálnom ohrození života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného ozbrojeného konfliktu, žalovaný vyhodnotil správne, že na území C. objektívne prebieha vojenský konflikt. Žalobca je toho názoru, že informácie zaobstarané od Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce Ministerstva vnútra Slovenskej republiky žalovaný bagatelizuje. Z informácií získaných z projektu L. je zrejmé, že sú evidované útoky raketami dlhého doletu už aj v najzápadnejších územiach C., a teda ani región odkiaľ pochádza žalobca nezostáva bez hrozby, hoci priame boje v tomto regióne zatiaľ neprebiehajú. Žalobca vyjadril obavy, že vývoj ozbrojeného konfliktu nemožno predvídať pričom riziko, ktorému by žalobca čelil v prípade návratu do domovskej krajiny spôsobuje individuálne ohrozenie, ktoré je nutné kvalifikovať ako vážne bezprávie.

22. Žalobca uzavrel, že dôvodmi jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu sú strach o život tak z dôvodu prebiehajúceho vojenského konfliktu ako aj z dôvodu odvodovej povinnosti. Žalobca absolvoval povinnú vojenskú službu a je vo veku, kedy môže byť mobilizovaný. Nemožno teda vylúčiť, že by bol zajatý a mučení G. nepriateľom, a z toho dôvodu mu hrozí vážne bezprávie zo strany nešťátneho pôvodcu ktorým je G. M.. Rovnako existuje riziko, že by čelil vážnemu a individuálnemu ohrozeniu života počas ozbrojeného konfliktu, pretože ozbrojený konflikt sa môže rozšíriť aj do oblastí, ktoré sú aktuálne považované za bezpečné, čo vyplýva aj z odporúčanie necestovať do týchto oblastí pokiaľ to nie je nevyhnutné.

III. Vyjadrenie žalovaného

23. Na výzvu správneho súdu sa ku správnej žalobe vyjadril žalovaný ktorý ju navrhol ako nedôvodnú zamietnuť.

24. Ku námietke nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k existencii vážneho bezprávia vo forme mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu žalovaný poukázal

na rozsudok Najvyššieho správneho súdu z 30. apríla 2024 sp. zn. 2Sak/3/2024 na ktorý poukázal aj v napadnutom rozhodnutí, v zmysle ktorého je branná povinnosť jednou z občianskych povinností pričom žalobca doposiaľ povolávací rozkaz neobdržal, a hoci sa naňho s veľkou pravdepodobnosťou vzťahuje vyhlásená mobilizácia, to neznamená, že by sa musel zúčastňovať bojov v prvej línii. Aby došlo v individuálnych prípadoch k vážnemu bezpráviu je potrebné vychádzať z takzvanej rozumnej pravdepodobnosti, pretože v opačnom prípade by musela byť poskytnutá doplnková ochrana každému mužovi, na ktorého sa mobilizácia na C. vzťahuje. Žalobca nenamietal že by si uplatňoval alebo plánoval uplatniť výhradu v svedomí, ktorá by v určitých prípadoch mohla viesť k poskytnutiu doplnkovej ochrany. Žalovaný záverom podotkol, že rozhodnutie o neudelení azylu, respektíve o neposkytnutí doplnkovej ochrany, nie je rozhodnutím o administratívnom vyhodení žalobcu.

25. Vo vzťahu k nesprávnemu právnomu posúdeniu vážneho bezprávia vo forme vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu žalovaný uviedol, k že nie je pravdou, že bagatelizuje úroveň ozbrojeného konfliktu v H. oblasti. Žalovaný má za to, že úroveň neselektívnych násillia v H. oblasti nedosahuje úroveň vážneho bezprávia podľa § 2 písm. f) bod 3 zákona o azyle, pričom toto konštatovanie vychádza aj z rozsudku Európskeho súdneho dvora vo veci C-465/07 podľa ktorého musí miera selektívneho násillia dosiahnuť takú vysokú úroveň, že existujú podstatné a preukázateľné dôvody domnievať sa, že civilná osoba vyhostená do predmetnej krajiny respektíve do predmetného regiónu, by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti čelila reálnemu riziku utrpenia vážneho ohrozenia podľa článku 15 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (ďalej len „Kvalifikačná smernica“). Žalobca navyše neuviedol, že je konkrétne dotknutý z dôvodu skutočnosti špecifických pre jeho osobné okolnosti, čo je podmienka pre poskytnutie doplnkovej ochrany v prípade, ak miere selektívneho násillia nedosahuje takú vysokú úroveň ako bolo zmienené vyššie.

26. Žalovaný záverom zdôraznil, že dočasné útočisko poskytované v súlade so smernicou o dočasnej ochrany odlišný inštitút ako poskytnutie doplnkovej ochrany, na ktoré sa vzťahuje Ženevský dohovor a Kvalifikačná smernica podľa zákona o azyle nie je možné používať status doplnkovej ochrany a súčasne aj status odídencu.

27. Žalobca svoje právo na repliku nevyužil.

IV. Relevantná právna úprava a konanie na správnom súde

Podľa § 207 ods. 1 SSP, žalobca sa môže správnu žalobou domáhať preskúmania rozhodnutí alebo opatrení vo veciach azylu vydaných orgánmi verejnej správy podľa osobitného predpisu.

Podľa § 207 ods. 2 SSP, pod rozhodnutiami alebo opatreniami vo veciach azylu podľa odseku 1 sa rozumejú rozhodnutia alebo opatrenia týkajúce sa azylu, doplnkovej ochrany, dočasného útočiska a odovzdania do iného štátu, ktorých vydanie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 134 ods. 2 písm. e) SSP, správny súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o veci podľa § 6 ods. 2 písm. d).

Podľa čl. 15 Kvalifikačnej smernice, vážne bezprávie pozostáva:

a) z trestu smrti alebo popravy, alebo
b) z mučenia alebo neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo potrestania žiadateľa v krajine pôvodu, alebo

c) z vážneho a individuálneho ohrozenia života občana alebo osoby z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle, na účely tohto zákona sa rozumie vážnym bezpráviom

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,

2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo

3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu,

Podľa § 13a zákona o azyle, ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Správny súd v Bratislave ako súd vecne, miestne a kauzálne príslušný [§ 10, § 13 ods. 3, § 17 písm. a) SSP] v konaní o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia posudzujúc správnu žalobu neformálne a neviazaný jej žalobnými bodmi (§ 206 ods. 3 SSP) preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného a priebeh administratívneho konania, ktorý predchádzal jeho vydaniu, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného, a podľa stavu veci v čase vyhlásenia rozhodnutia správneho súdu podľa § 206 ods. 4 SSP dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná.

29. O žalobe rozhodol bez nariadenia pojednávania dňa 5. marca 2026, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 137 ods. 4 SSP. Oznámenie o mieste a čase vyhlásenia rozsudku bez nariadenia ústneho pojednávania bolo zverejnené minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na webovom sídle správneho súdu.

30. Predmetom prieskumu je napadnuté rozhodnutie vo veci neudelenia azylu žalobcovi (§ 13 ods. 1 písm. a) zákona o azyle) a neposkytnutia doplnkovej ochrany (§ 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle) z dôvodu, že nebolo preukázané, že by bol žalobca v prípade jeho návratu na C. vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia. Žalobcovi zároveň nebol udelený azyl a nebola mu poskytnutá doplnková ochrana na účel zlúčenia rodiny (§ 13 ods. 1 písm. b), § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 5 zákona o azyle). Žalobca napadol správnu žalobou iba výrok II. napadnutého rozhodnutia a to v časti, ktorým mu nebola poskytnutá doplnková ochrana podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle. Primárne v tomto rozsahu bude preto správny súd napadnuté rozhodnutie preskúmať, s prihliadnutím na § 134 ods. 2 písm. d) SSP podľa ktorého nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby. Správny súd však nie je povinný dôvody nad rámec vymedzených v správnej žalobe vyhadzovať namiesto žalobcu, ale musí prihliadnuť na také, ktoré už vyplývajú z judikatúry.

31. Inštitút poskytnutia doplnkovej ochrany je subsidiárnym inštitútom, splnením podmienok na poskytnutie ktorého sa žalovaný zaoberá iba za predpokladu, že u žiadateľa o medzinárodnú ochranu nevzhľadne žiaden azylovo relevantný dôvod podľa § 8 alebo § 9 zákona o azyle. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 SžA 77/2010 z 1. decembra 2011 je zmyslom a účelom doplnkovej ochrany poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území Slovenskej republiky tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) požadovať ich vycestovanie.

32. Správny súd úvodom zdôrazňuje, že keďže je právna úprava obsiahnutá v zákone o azyle výsledkom transpozície Kvalifikačnej smernice ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (ďalej len „procedurálna smernica“), pri aplikácii dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy bude potrebné zohľadňovať nepriamy účinok uvedených smerníc a teda aplikovať resp. vykladať ju eurokonformným spôsobom a v jej kontexte.

33. Podľa § 13a zákona o azyle, ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak. V § 13c citovaného zákona sú následne vymedzené tzv. negatívne podmienky, v prípade naplnenia ktorých žiadateľovi o medzinárodnú ochranu doplnková ochrana nemôže byť poskytnutá, hoci by migračný úrad primárne podmienky podľa § 13a zákona o azyle považoval za naplnené.

34. Vo všeobecnosti, žiadateľovi o medzinárodnú ochranu teda možno poskytnúť doplnkovú ochranu za predpokladu, že existujú vážne dôvody domnievať sa, že mu v prípade návratu do krajiny pôvodu reálne hrozí vážne bezprávie v jednej z jeho troch foriem, ktoré sú vymedzené v § 2 písm. f) zákona o azyle. Týmito formami sú reálna hrozba i) uloženia trestu smrti alebo jeho výkon, ii) mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo iii) vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

35. S konkretizáciou na prejednávajúcu vec a s ohľadom na námietky prezentované žalobcom sa správny súd v prvom rade zamerá na posúdenie otázky, či žalobcovi svedčí poskytnutie doplnkovej ochrany

z dôvodu, že mu na C. v prípade jeho návratu reálne hrozí vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

36. Je všeobecne známou skutočnosťou, pričom táto nebola sporná ani medzi účastníkmi konania, že na C. prebieha najneskôr od 24. februára 2022 medzinárodný ozbrojený konflikt, ktorý sa týka v podstate celého územia C. a je aktom medzinárodnej agresie pri ktorom vojská G. M. páchajú proti C. a jej civilnému obyvateľstvu zločiny proti mieru a ľudskosti (rozsudok Nejvyššího správného soudu z 11. marca 2022, č. j. 6 Azs 306/2021-49, č. 4364/2022 Sb. NSS, bod 33).

37. Správny súd je toho názoru, že pokiaľ v krajine pôvodu žiadateľa o medzinárodnú ochranu prebieha medzinárodný ozbrojený konflikt, mala by sa primárne a predovšetkým posudzovať existencia reálnej hrozby vážneho bezprávia práve v jeho tretej forme a to z dôvodu špecifickosti situácie, ktorú prebiehajúci ozbrojený konflikt prináša. V prípade medzinárodného ozbrojeného konfliktu totiž môže byť častokrát v dôsledku bezprostredného stretu ozbrojených zložiek ťažké rozlíšiť kto je pôvodcom vážneho bezprávia. V prípade takýchto ozbrojených konfliktov totiž môže dochádzať ku neselektívnemu násilliu na civilnom obyvateľstve ako nepriamy následok stretov vojsk štátov zapojených do konfliktu (prípadne iných ozbrojených skupín) a to dokonca aj v prípade aktov sebaobrany napadnutým štátom. Identifikovanie skutočného pôvodcu vážneho bezprávia v danom prípade preto nie je profilujúcim [ako je tomu v prípade formy vážneho bezprávia podľa písm. a) a b)]. Zároveň, podľa názoru správneho súdu, je vymedzenie tretej formy vážneho bezprávia zámerne koncipované tak široko, aby zahŕňala skutočne akékoľvek formy násillia ako dôsledky medzinárodného ozbrojeného konfliktu, pričom nie je vylúčené, aby zahŕňala aj osobitné činy násillia vymedzené v prvej alebo druhej forme. Mučenie, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie s civilistami bolo napokon súčasťou úvodných dní vpádu G. vojsk na severe C.. Táto forma bezprávia navyše nie je obmedzená len na fyzickú ujmu, ale môže zahŕňať aj vážnu psychickú ujmu, ak by bola jasne dôsledkom konfliktu.

38. V prípade tretej formy vážneho bezprávia je však potrebné zdôrazniť, že ochrany sa môže úspešne domáhať iba civilná osoba, nie vojak alebo bojovník zúčastňujúci sa na medzinárodnom ozbrojenom konflikte. Cieľom tohto ustanovenia je totižto poskytnúť ochranu len tým, ktorí sa na konflikte akýmkoľvek spôsobom (teda či už priamo v bojových jednotkách alebo napríklad v rámci jednotky logistiky alebo inej pomoci) nezúčastňujú. Hoci vyššie uvedený záver výslovne nevyplýva zo znenia ustanovenia § 2 písm. f) bod 3. zákona o azyle, ktorý sa nezmieňuje o civilnej osobe ani náznakom (vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu), a slovenský preklad znenia čl. 15 písm. c) Kvalifikačnej smernice taktiež nie je úplne jednoznačný, hoci už zužuje rozsah doplnkovej ochrany na „občana“ (vážne bezprávie pozostáva z vážneho a individuálneho ohrozenia života občana alebo osoby z dôvodu všeobecného násillia v situáciách medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu). Český preklad je konkrétnejší, zmieňujúci ako osobu oprávnenú „civilistu“, rovnako tak nemecký preklad, ktorý pracuje s pojmom „Zivilperson“ a anglické znenie „civilian's life“, naznačujú, že ochrany sa môže skutočne dovoliavať iba osoba nezapájajúca sa do ozbrojeného konfliktu a teda bežný občan - civilista.

39. Správny súd je toho názoru, že predmetný výklad § 13a v spojení s § 2 písm. f) bod 3. zákona o azyle vynímajúci spod poskytnutia doplnkovej ochrany vojakov a iných bojovníkov zúčastňujúcich sa na ozbrojenom konflikte nie je v rozpore s čl. 3 Kvalifikačnej smernice, keďže pokiaľ by slovenský zákonodarca mienil rozšíriť rozsah poskytovania doplnkovej ochrany aj nad rámec civilných osôb, spravil by to explicitne. V uvedenom prípade sa jedná iba o nepresný a neúplný preklad, ktorý je však potrebné dointerpretovať eurokonformným spôsobom. Napokon však platí, že podľa recitálu bola Kvalifikačná smernica prijatá za účelom vytvorenia spoločného európskeho azylového systému na základe plného a komplexného uplatňovania Ženevského dohovoru z 28. júla 1951 o právnom postavení utečencov (ďalej len „Ženevský dohovor“), ako bol doplnený Protokolom z New Yorku z 31. januára 1967 (ďalej len „protokol“), potvrdzujúc tak zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia a zaisťujúc, aby nikto nebol opätovne vystavený prenasledovaniu. Ženevský dohovor a protokol poskytujú základný kameň pre medzinárodný právny režim na ochranu utečencov. Zaobchádzanie s vojakmi (čo však spadá do úpravy medzinárodného humanitárneho resp. vojnového práva), ktorí sa už ďalej nemôžu zúčastňovať bojov práve v dôsledku ich zajatia alebo zranenia, upravujú tri Ženevské dohovory z 12. augusta 1949 na ochranu obetí vojny a to Ženevský dohovor o zlepšení osudu ranených a nemocných príslušníkov

ozbrojených síl v poli, Ženevský dohovor o zlepšení osudu ranených, nemocných a stroskotancov ozbrojených síl na mori a Ženevský dohovor o zaobchádzaní s vojnovými zajatcami.

40. Práve klasifikovanie žalobcu pre prípad jeho návratu na C. ako osobu civilnú alebo naopak ako vojaka, ktorý bude v dôsledku nariadenej povinnej mobilizácie súčasťou ozbrojených síl C., má podstatný význam pre následné posúdenie, či mu ochrana podľa § 13a a nasl. zákona o azyle prislúcha. Podobne ako v prípade posudzovania možnosti udelenia azylu, aj v prípade posudzovania poskytovania doplnkovej ochrany sa jedná o prospektívne rozhodovanie.

41. Ako už správny súd naznačil vyššie, pokiaľ by bol žalobca skutočne povolaný do armády a zapojil by sa do medzinárodného ozbrojeného konfliktu, doplnková ochrana by mu ako vojakovi poskytnutá byť nemohla a to aj napriek zisteniam, že v prípade jeho návratu na C. by mu skutočne ako vojakovi, ktorý môže byť nasadený do boja v ktorejkoľvek časti krajiny, reálna hrozba vážneho bezprávia v podobe vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, hrozila. Napokon, takýto výklad je logickým a majúciim pôvod v potrebe suverénneho a demokratického štátu kreovať si armádu zloženú z vlastných občanov, ktorých môže vysielat' v prípade medzinárodného ozbrojeného konfliktu do bojov za účelom vlastnej obrany, pokiaľ je ohrozená jeho zvrchovanosť a celistosť. V tomto smere preto žalovaný nepochybil, ak sa nezaoberal hrozbou vážneho bezprávia (pričom ako správny súd konštatoval vyššie, tretia forma vážneho bezprávia zahŕňa aj prípadné mučenie alebo iné neľudské či ponižujúce zaobchádzanie), ktoré by žalobcovi hrozilo v prípade, ak by bol ako C. vojak zajatý G. armádou.

42. Žalovaný správne poukázal na rozhodovacu prax kasačného súdu vo vzťahu k výkonu brannej povinnosti a okolnostiam priznania statusu utečenca. V rozsudku sp. zn. 2 Sak 8/2022 z 27. júna 2022 zverejnenom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2022 Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že „Pokiaľ ide všeobecne o brannú povinnosť, Najvyšší správny súd SR zdôrazňuje, že tá je sama osebe úplne legitímnou požiadavkou každého štátu kladenou na jeho občanov (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13.1.2015, sp. zn. 1SžA 48/2014). Jej odmietanie bez ďalšieho nepredstavuje prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle (porov. tiež rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo 7.8.2012, č. 2 Azs 17/2012-44). Okolnosťami, za ktorých by to tak mohlo byť, sa Najvyšší súd SR zaoberal už opakovane (napr. rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 2Sak/5/2021 zo 82 dňa 31.1.2022). Z jeho judikatúry vyplýva, že podľa článku 9 ods. 2 písm. e) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách, ktoré musia spĺňať štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, aby mohli požívať medzinárodnú ochranu, o jednotnom statuse pre utečencov alebo osoby, ktoré majú nárok na doplnkovú ochranu, a o obsahu poskytnutej ochrany („kvalifikačná smernica“), môže byť za prenasledovanie okrem iného považované trestné stíhanie alebo trest za odopretie výkonu vojenskej služby počas konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal zločiny alebo konanie spadajúce medzi dôvody vylúčenia uvedené v článku 12 ods. 2 smernice. Ďalej podľa článku 9 ods. 2 písm. b) a c) kvalifikačné smernice môžu byť za prenasledovanie všeobecne považované aj právne, správne, policajné alebo súdne opatrenia, ktoré sú samy osebe diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom, a tiež neprimerané alebo diskriminačné trestné stíhanie alebo trestanie (vrátane prípadného neprimeraného trestania za odmietnutie) výkonu vojenskej služby z dôvodu svedomia, k týmto otázkam pozri rozsudok Súdneho dvora EÚ z 26.2.2015 vo veci Shepherd, C 472/13, ECLI:EU:C:2015:117).“. Z vyjadrení žalobcu v priebehu tak administratívneho ako aj súdneho konania nebolo možné detegovať, že by mal akúkoľvek výhradu v svedomí vo vzťahu k jeho prípadnému povolaniu do bojov proti G. M..

43. V medziobdobí návratu žalobcu na C. a jeho prípadným povolaním do armády, kedy bude mať žalobca status civilnej osoby, žalovaný zo zadovážených informácií o C. z Monotematickej správy správne vyhodnotil, že žalobcovi nehrozí tretia forma vážneho bezprávia v podobe vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného konfliktu. Zo získaných informácií je totiž zrejmé, že žalobca pochádza zo H. oblasti, kde neprebiehajú priame boje a hoci ani táto oblasť nezostala úplne ochránená pred G. útokmi, za obdobie od júla roka 2024 do augusta roka 2025 bolo zaznamenaných 10 bezpečnostných incidentov pri ktorých nezomreli žiadne osoby. Jednalo sa pritom o útoky na americký komplex tovární a skladov, podpaľačské útoky na vojenské objekty a železnice a útok na pohraničnú stráž pri odhalení pašovania osôb vyhýbajúcich sa odvodu. Z uvedeného je zrejmé, že G. útoky sú v tomto regióne sporadické

a nemierené na bežné civilné obyvateľstvo ako je tomu vo východnejších častiach krajiny. Práve H. oblasť je pritom jedným z cieľových západných regiónov C., kam smerujú v rámci vnútorného presídľovania občania C. H. východnejších častí priamo zasiahnutých vojnovým konfliktom a preto nie je ani potrebné skúmať, či by bolo od žalobcu možné dôvodne požadovať, aby sa prípadne v rámci C. realokoval. Uvedená oblasť pritom ponúka lepší prístup k základným službám a humanitárnej pomoci. Je potrebné zároveň zdôrazniť, že obec, z ktorej žalobca pochádza, je vzdialená od Slovenských hraníc iba cca 3 km. Žalobca pritom v žalobe neprezentoval žiadne také individualizované okolnosti, ktoré by zvýšili riziko ohrozenia jeho života alebo nedotknuteľnosť jeho osoby aj v tomto regióne.

44. Hoci je pravdou, že vývoj ozbrojeného konfliktu do budúcnosti nemožno predpokladať, môže eskalovať a prípadne sa rozšíriť aj do H. oblastí, z doposiaľ zadovážených informácií takýto vývoj na bezprostredne nadchádzajúce obdobie nevyplýva, pričom takéto informácie neprezentoval ani sám žalobca, ktorý sa obmedzil iba na teoretickú prognózu. Stále platí, že pre poskytnutie doplnkovej ochrany musí byť preukázaná existencia reálneho rizika, teda primeranej miery pravdepodobnosti, že žalobca bude vystavený vážnemu bezpráviu.

45. V neposlednom rade, vo vzťahu k reálnej hrozbe druhej formy vážneho bezprávia je potrebné opätovne zamerať sa na znenie čl. 15 písm. b) Kvalifikačnej smernice, ktorá nad rámec právnej úpravy nachádzajúcej sa v § 2 písm. f) bode 2. zákona o azyle (keďže túto je potrebné aplikovať spolu s § 13a uvedeného zákona) precizuje, že k mučeniu alebo neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo potrestaniu žiadateľa má dôjsť v samotnej krajine pôvodu žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Táto forma vážneho bezprávia sa totiž neviaže ku existencii akékoľvek vnútroštátneho alebo medzinárodného ozbrojeného konfliktu a teda predpokladá sa, že ku nemu dochádzať v období mieru pôvodcom vážneho bezprávia, ktorým je v danom prípade samotný štát (jeho štátne orgány) ako krajina pôvodu, prípadne strany alebo organizácie, ktoré ovládajú štát alebo podstatnú časť jeho územia, alebo nešťatní pôvodcovia, za ktorých sa považujú napr. kľany a kmene, povstalecké skupiny, zločinci a podobne. Žalobca sa teda mylne domnieva, že prípady poskytnutia doplnkovej ochrany podľa § 13a v spojení s § 2 písm. f) bod 2. zákona o azyle sa vzťahujú aj na situáciu ním prezentovanú, a teda, že by pôvodcom vážneho bezprávia v tejto podobe mohol byť iný štát, ktorý by ho ako vojaka zajal a mučil počas medzinárodného ozbrojeného konfliktu, teda G. M.. Navyše, bolo by len ťažko odsledovateľné a udržateľné na účely osvedčenia a trvania podmienok na poskytnutie doplnkovej ochrany, kde by k prípadnému mučeniu G. M. dochádzalo, a to, či na okupovanom území C., prípadne by boli zajatci odvedení na územie G. M..

46. Žalovaný sa teda v napadnutom rozhodnutí dostatočne zaoberal druhou formou vážneho bezprávia a osvedčil, že žalobcovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu táto nehrozí zo strany C. pôvodcov, pričom tieto skutočnosti žalobca v podanej žalobe ani netvrdil a nespochyboval.

47. Správny súd, vyhodnocujúc žalobcove námietky ako nedôvodné, a nezistiac ani na základe vlastnej činnosti dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia vyplývajúce z ustálenej rozhodovacej praxe, dospel k názoru, že žalobu je potrebné ako nedôvodnú postupom podľa ustanovenia § 219 SSP zamietnuť. Žalovaný sa primerane vysporiadal so všetkými vyhláseniami žalobcu, pričom svoje úvahy o ich irelevantnosti a neexistencii reálnej hrozby vážneho bezprávia stručne avšak zrozumiteľne zdôvodnil a tieto podložil dostatočnými zisteniami o krajine pôvodu.

48. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že žalobcovi podľa § 167 ods. 1 SSP (a contrario) ich náhradu nepriznal z dôvodu neúspechu v konaní a žalovanému podľa § 168 SSP nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia oprávnenému subjektu, a to na Správnom súde v Bratislave [§ 443 ods. 1 SSP a § 444 ods. 1 SSP].

Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu správneho súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenia [§ 446 ods. 2 písm. d) SSP].

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa [písm. a)]; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) [písm. b)]; je žalovaným Centrum právnej pomoci [písm. c)].